

طرح سعودی و اماراتی برای بازگرداندن سوریه به اتحادیه عرب

یک رسانه انگلیسی از طرح ریاض، ابوظبی و قاهره و همچنین تل‌آویو برای بازگرداندن نظام دمشق به اتحادیه عرب با هدف کاستن از نفوذ منطقه‌ای ترکیه و ایران خبر داد.

به گزارش آران نیوز: «دیوید هرست» روزنامه انگلیسی متخصص در مسائل خاورمیانه، در گزارشی که برای پایگاه خبری «میدل ایست‌آی» نوشت، از نشست محرمانه‌ای در پایتخت یکی از کشورهای عربی حوزه خلیج فارس خبر داد که ماه گذشته با حضور مسئولان ارشد اطلاعاتی سه کشور و نیز «یوسی کوهن» رئیس سازمان جاسوسی موساد برای بررسی طرحی دیپلماتیک برگزار شد.

این نشست در پاسخ به «سردی» ملموس در روابط میان دولت «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهوری آمریکا و ریاض در نتیجه کشته‌شدن «جمال خاشقجی» روزنامه‌نگار در دوم اکتبر گذشته در کنسولگری عربستان در استانبول، برگزار شد. ترامپ علناً از «محمد بن سلمان» ولیعهد سعودی، که سازمان اطلاعات مرکزی و نیز اعضای کنگره آمریکا او را آمر اصلی قتل خاشقجی می‌دانند، حمایت کرده است.

ولی یکی از مسئولان آگاه به روند نشست محرمانه ماه گذشته، اعلام کرد که به مقام‌های سازمان‌های اطلاعاتی گفته است که «ترامپ آنچه در توان داشت انجام داد، و دیگر بیشتر از این اقدامی نمی‌کند».

مقام‌ها در نشست مذکور تأکید کردند که ترکیه، به جای ایران، اصلی‌ترین رقیب نظامی آنها در منطقه است و لذا، طرح‌هایی را برای مقابله با نفوذ آنکارا مورد رایزنی قرار دادند.

اسرائیلی‌ها در این نشست مدعی شده‌اند که می‌توان ایران را از نظر نظامی مهار کرد ولی ترکیه قدرت بسیار زیادی دارد. رئیس موساد گفته است: «قدرت ایران شکننده است. تهدید واقعی از جانب ترکیه است». این پایگاه خبری انگلیسی خاطرنشان کرد که حاضران در نشست بر سر اتخاذ 4 اقدام توافق کردند.

مذاکرات با طالبان

اقدام نخست می‌تواند در حمایت از تلاش‌های ترامپ برای عقب‌نشینی نیروهای ایالات متحده از افغانستان نهفته باشد. گفته می‌شود نزدیک به 4 هزار سرباز آمریکایی برای حمایت از نیروهای دولتی افغانستان که علیه طالبان و دیگر گروه‌های تندرو می‌جنگند، در این کشور مستقر هستند.

نشستی، هفته گذشته در ابوظبی برگزار شد که در آن مسئولان آمریکایی و مسئولانی از طالبان برای اجرای مذاکراتی با حضور مسئولانی از عربستان سعودی، امارات و پاکستان مشارکت داشتند.

گام دوم نیز با هدف «نظارت بر کارت سنی‌ها» در عراق برداشته می‌شود. هدف از این امر، انجام تلاش‌هایی برای کاستن از نفوذ ترکیه در داخل ائتلاف «المحور الوطنی» است که بزرگ‌ترین فراکسیون پارلمانی متشکل از نمایندگان سنی در پارلمان عراق محسوب می‌شود.

این فشارها نتیجه داد و در پی آن، «محمد الحلبوسی» رئیس پارلمان عراق اولین سفر رسمی خود به ریاض را در 17 دسامبر صورت داد. او در جریان این سفر با «ثامر السبهان» سفیر سابق سعودی در عراق دیدار کرد. السبهان، الحلبوسی را برای انتخاب یکی از این دو گزینه تحت فشار گذاشت: کاستن از نفوذ ترکیه بر ائتلاف «المحور الوطنی» یا خروج کامل از ائتلاف. در نتیجه این دیکته‌های سعودی، تنش در داخل ائتلاف مذکور شکل گرفت؛ چرا که الحلبوسی با نامزدی «صباح الطائی» برای تصدی وزارت آموزش و پرورش، در بحبوحه مذاکرات برای تشکیل کابینه جدید عراق، مخالفت کرد. سپس یک عضو دیگر همین ائتلاف یعنی «صلاح الجبوری» روز شنبه برای این سمت نامزد شد.

راه بازگشت دمشق به اتحادیه عرب

سومین گامی، که در نشست مذکور درباره آن گفت‌وگو شد، طرح دیپلماتیک برای ازسرگیری کامل روابط دیپلماتیک میان 3 کشور عربی و نظام «بشار اسد» رئیس‌جمهوری سوریه بود.

روسای دستگاه‌های اطلاعاتی در نشست‌شان پیامی را مورد بررسی قرار دادند که می‌خواستند آن را به بشار اسد ارسال کنند.

یک دیپلمات عربی آگاه به جزئیات این گفت‌وگوها تصریح کرد: «از بشار اسد انتظار ندارند که روابطش با ایران را قطع کند ولی آنها از او خواستند ایرانی‌ها را به خدمت بگیرد نه این‌که خودش در خدمت ایرانی‌ها باشد. متن پیام این‌گونه بود: به نحوه تعامل پدرت با ایرانی‌ها رجوع کن. حداقل پای میز مذاکره بنشین، به جای این‌که مطیع ایرانی‌ها و خدمتگزار منافع آنها باشی».

در پی این نشست، دیدارهای دیپلماتیک از دمشق انجام می‌شود. «عمر البشیر» رئیس‌جمهوری سودان در 16 دسامبر گذشته وارد دمشق شد تا اولین رئیس‌جمهور یک کشور عربی باشد که برای نخستین بار از سال 2011 از سوریه دیدار می‌کند؛ دیداری که اگر ریاض موافق آن نبود، انجام نمی‌شد.

همچنین «علی الشمسی» معاون رئیس سازمان اطلاعات امارات دیداری چند هفته‌ای به دمشق صورت داد و در 27 دسامبر،

اماراتی‌ها بازگشایی سفارت‌شان در دمشق بعد از 8 سال، را اعلام کردند.

در همان روز، بحرین که مواضعش کاملاً همسو با مواضع عربستان سعودی و امارات است، اعلام کرد که هیئت دیپلماتیکش را به دمشق اعزام خواهد کرد.

سه روز قبل از این تحولات، «علی مملوک» مشاور امنیت ملی سوریه نیز سفری علنی به قاهره صورت داد که طبق اعلام منابع خاص، به‌زودی روابط میان مصر و سوریه کاملاً عادی‌سازی خواهد شد.

مصر از نظام اسد می‌خواهد اعلام کند که دشمنان اصلی آن، ترکیه، قطر و گروه «اخوان‌المسلمین» هستند.

طرح‌های ابتکاری درخصوص اسد مبتنی بر تعیین مسیر بازگشت نظامش به اتحادیه عرب و حمایت کشورهای عربی از دمشق در مواجهه با نفوذ نظامی ترکیه در شمال سوریه است که قصد دارد برای نبرد با شبه‌نظامیان «یگان‌های مدافع خلق» در این منطقه دست به عملیاتی نظامی بزند.

گفته می‌شود الجزائر تمایل خود را برای دعوت از اسد جهت مشارکت در نشست آتی اتحادیه عرب، که قرار است در ماه مارس در تونس برگزار شود، ابراز کرده است.

حمایت‌گردها در مواجهه با ترکیه

اما چهارمین موضوعی، که در نشست مذکور بر سر آن توافق شد، حمایت از کردهای سوریه در مقابل تلاش‌های ترکیه برای راندن «یگان‌های مدافع خلق» و شاخه سیاسی آن از مرزهای ترکیه و عراق است.

مقام‌های اطلاعاتی همچنین درباره تقویت روابط با دولت اقلیم کردستان عراق و جلوگیری از آشتی آن با آنکارا توافق کردند.

یکی از دیپلمات‌های عربی می‌گوید: سعودی‌ها تمایل ندارند پیشگام در تلاش‌های دیپلماتیکی باشند که هدف از آن، دوستی با اسد است. ولی آنها با اتخاذ سیاستی، که اسد را با هدف تضعیف کردن ترکیه تقویت می‌کند، موافقت کرده‌اند.

بر اساس این گزارش، اسرائیلی، که بین آن و بین دمشق تماسی مستقیم وجود ندارد، از برخی ثنّار سوری به‌عنوان میانجیگرانی بهره می‌گیرد. همین گروه در ازسرگیری روابط میان امارات و دمشق نقش‌آفرین بودند.

گزارش این رسانه انگلیسی می‌افزاید: در مسیر رساندن این پیام به اسد و مفاد آن، که بایستی از ایران دست بکشد، اسرائیل در 27 دسامبر سلسله حملاتی هوایی علیه به‌اصطلاح محموله‌های تسلیحاتی ایرانی برای حزب‌الله صورت داد و در همان روز بود که امارات تصمیم خود برای بازگشایی سفارتش در دمشق را اعلام کرد.

در نشست مذکور همچنین بحران در روابط آمریکا و عربستان سعودی در پی پرونده قتل خاشقجی، بررسی شد.